

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). การพัฒนารายวิชาสังคมศาสตร์ให้สอดคล้องกับ
ท้องถิ่นในหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ
 กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2539). **แผนการพัฒนาศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544).** ประกอบการ
 ประชุมปฏิบัติการกำหนดผลการเรียนรู้ ระหว่างวันที่ 10- 14 กันยายน 2539. ณ โรงแรม
 การ์เด้นท์บีช รีสอร์ท พัทยา ชลบุรี.
- _____. (2540). **คู่มือการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาเรื่องอุทยานการศึกษา.** กรุงเทพฯ : ครูสภา
 ลาดพร้าว.
- _____. (2544). **คู่มือการประเมินผลการเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.** กรุงเทพฯ :
 สำนักงานทดสอบการศึกษา.
- _____. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.** กรุงเทพฯ : รับส่งสินค้าและพัสดุ
 ภัณฑ์.
- กิตติพิศ ศิริสูตร. (2537). **การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น
 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533).** ปรินญาณิพนธ์
 คม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติวดี กฤตทองและคณะ. (2541). "การเรียนรู้อย่างมีความสุข". **การปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวคิด
 5 ทฤษฎี.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี.
- กุลยารัตน์ ทัศนีย์. (2547). **ความตระหนักในคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
 ตอนปลายที่ได้รับการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในวิชาฟิสิกส์.** วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.,
 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิตติ มงคลชัยอรัญญา. (2540). **การศึกษาชุมชนเพื่อการพัฒนา. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.**
- ชนาธิป พรกุล. (2545). **แคทส์ รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.
 พิมพ์ครั้งที่ 2.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ไชยรัตน์ ปราณี. (2547). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการศึกษาชุมชน เพื่อสืบค้นองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครสวรรค์.
- ทิพย์สุดา นัยทรัพย์. (2547). การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นจากวิถีชีวิตชาวบ้านอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก. พิษณุโลก : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ทิตนา แคมมณี. (2545). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณีและคณะ. (2545). กระบวนการเรียนรู้ ความหมาย แนวทางการพัฒนาและ ปัญหาข้อใจ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนพรรณ ธานี. (2545). การศึกษาชุมชน. ขอนแก่น : ภาควิชาพัฒนาสังคมคณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัฐกาญจน์ อ่างทองและคณะ. (2544). รายงานการวิจัยการพัฒนารูปแบบและชุดปฏิบัติการ เรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์และเจตคติในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของ นักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย. นครปฐม : สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- นิตยา บุตรศรี. (2542). การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของ โรงเรียนต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ คม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิภา มานะการและสุชาดา วราหพันธ์. (2541). สังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : เอมพันธ์.
- นิวัฒน์ มาศวรรณ และคณะ. (2547). การศึกษาความคิดเห็นของครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อ การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในกระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรใน ระดับประถมศึกษา. ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นุชนาฏ รัตนรังสรรค์ (2549) การเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น ของเรา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นภูมิปัญญาท้องถิ่น กับการสอน ตามคู่มือการจัดการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ คม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- บำรุง บุญปัญญา. (2525). การตีความข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากชาวบ้าน. วารสารสังคมพัฒนาฉบับ รวมเล่ม. หน้า 44.
- ประจักษ์ บุญอารีย์. "เวทีชาวบ้าน : การใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเพื่อการศึกษา," เพื่อนครูอุบล. 14 (กรกฎาคม 2543) : หน้า 39-41.

- ปารีชาติ วลัยเสถียรและคณะ. (2543). **กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา**
กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- พันธนิย์ วิหคโต. (2547). **กระบวนการเรียนรู้. วารสารวิชาการ 7(3)** (กรกฎาคม-กันยายน 2547).
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2551). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 4.** กรุงเทพฯ : เข้าท์ ออฟ
เดอรัมส์.
- เพ็ญจันทร์ เลขาพัฒนาพล. (2551). **การพัฒนารูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริม**
ทักษะการเขียนตามภูมิปัญญาไทย 4 รูปแบบสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนศรีกระนวนวิทยาคม อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น. รายงานการศึกษา
อิสระ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ยิ่งยง เทาประเสริฐ. (2542). **เครือข่ายราชภัฏด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น. เชียงราย : สถาบันราชภัฏ**
เชียงใหม่.
- รัชนี้ เขียวเงิน. (2546) **การพัฒนาความสามารถและทักษะทางสังคมโดยใช้กิจกรรมการเรียน**
การสอนแบบบูรณาการ จากแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 พิษณุโลก : โรงเรียนจุฬาราชวิทยาลัย.
- รัตนะ บัวสนธ์ (2535). **การพัฒนาหลักสูตรการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อถ่ายทอด**
ภูมิปัญญาท้องถิ่น. กรณีศึกษาชุมชนแห่งหนึ่งในเขตภาคกลางตอนล่าง.
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รุ่งนภา รทสา. (2547). **ภูมิปัญญาท้องถิ่นสำหรับการเรียนรู้ระดับปฐมวัยในเขตทุ่งครุ**
กรุงเทพมหานคร. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- รุ่งรัตน์ พึ่งเรียน (2548). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และเจตคติทาง**
วิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้สื่อภูมิปัญญา
ท้องถิ่นกับการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์ คม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์,
นครสวรรค์.
- ลลิตา วิบูลย์ชรัยกุล. (2547). **การเรียนแบบประสบการณ์ที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเพิ่มพูน**
ความสามารถทางการพูดนำเสนอเป็นภาษาอังกฤษและความตระหนักในภูมิปัญญา
ท้องถิ่น. ปริญญาณิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2539). **เทคนิคการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ :**
สุวีริยาสาส์น.
- ลำดวน เกษตรสุนทร. (2543). **ปฏิรูปการเรียนรู้สู่การเรียนการสอน ร่วมคิด ร่วมเขียน ปฏิรูป**
การเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- สนทยา พลศรี. (2537). **กระบวนการพัฒนาชุมชน**. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. (2536). **สังคมวิทยาชุมชน : หลักการศึกษาวิเคราะห์และปฏิบัติงานชุมชน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). **การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์**. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2541). **รายงานการวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). **นโยบายส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (อัดสำเนา)
- สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. (8 กันยายน 2548). **ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม**. สืบค้นเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2551 จาก <http://gold.rajabhat.edu/Academic/documents/RIP/11-1/003.pdf>.
- สีลาภรณ์ นาคทรพร. (2539). "การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน" ในการศึกษากับการวิจัยเพื่ออนาคตของประเทศไทย. หน้า 51-121. **เอกสารสืบเนื่องจากการประชุมทางวิชาการระหว่างวันที่ 18 พฤศจิกายน 2538**. ณ โรงแรมเซ็นทรัล พลาซ่า. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.).
- สุภะรัตน์ ทรัพย์เวชกิจ. (2549). **การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่องอาหารพื้นบ้านบุรีรัมย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. ปรินูญานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุเมธ วรรณรัตน์. (2548). **ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ต้องการใช้ในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 2**. ปรินูญานิพนธ์ คม., มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- เสรี พงศ์พิศ. (2529). **คืนสู่รากเหง้า : ทางเลือกและทัศนะวิจารณ์ว่าด้วยภูมิปัญญาชาวบ้าน**. กรุงเทพฯ : เทียนวรรณ.
- อรพินทร์ สฟโชคชัย. (2537). **คู่มือการจัดการประชุม เพื่อระดมความคิดในการพัฒนาหมู่บ้าน**. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.
- อรัญญา เพิ่มพีรพัฒน์. (2548) **การศึกษาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อเสริมประสบการณ์**. ปรินูญานิพนธ์ คม., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, นครราชสีมา

- อังกูล สมคะเนย์. (2535). **สภาพและปัญหาการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้พัฒนาหลักสูตร
ในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์
คม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- อัจฉรา โพธิยานนท์. (2539). **การศึกษากับการพัฒนาชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.**
- อานันท์ กาญจนพันธ์. (2537). **“การวิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมไทย : แนวทางเศรษฐศาสตร์
การเมือง” ในวิธีวิทยาการศึกษาสังคมไทยวิถีใหม่แห่งการพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. หน้า 301-
309. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมองค์การพัฒนาเอกชนไทย.**
- อาภาลัย สุขสำราญ. (2552). **การใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้
เกี่ยวกับภูมิปัญญาพื้นบ้านของนักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษด้านภาษาไทย
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย เชียงใหม่.
ปริญญาานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- อินทิรา หิรัญสาย. (2545). **“ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการปฏิรูปการศึกษา”. วิชาการ. 5(10) : 18-21.**
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. (2544). **หนังสือชุดภูมิปัญญาชาวบ้านกับกระบวนการเรียนรู้และการ
ปรับตัวของชาวบ้านไทย ภาพรวมภูมิปัญญาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อมรินทร์.**
- Brooks, J.C. and Brooks, M.G.(1993). **The case for constructivist classrooms. Alexandria,
Va: Association for Supervision Curriculum Development.**
- Bruner, J. (1990). **Acts of meaning. Cambridge, MA: Haward University Press.**

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์

สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้

1. การจัดกระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาชุมชนเพื่อสืบค้นองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรีรูปแบบอย่างไร

.....

.....

.....

2. วิธีการในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาชุมชนเพื่อสืบค้นองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....

.....

.....

3. ขั้นตอนการจัดกระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาชุมชนเพื่อสืบค้นองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....

.....

.....

4. บทบาทของครูผู้สอนการจัดกระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาชุมชนเพื่อสืบค้นองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....

.....

.....

5. บทบาทของผู้เรียนการจัดกระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาชุมชนเพื่อสืบค้น
องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....

.....

.....

6. เนื้อหาที่นำมาใช้สอนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาชุมชนเพื่อสืบค้น
องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....

.....

.....

7. สื่อ/สิ่งอำนวยความสะดวกที่ควรจัดให้กับผู้เรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เรื่อง
การศึกษาชุมชนเพื่อสืบค้นองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....

.....

.....

8. การวัดและประเมินผลในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาชุมชนเพื่อสืบค้น
องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรทำอย่างไร

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ความต้องการของครู

1. การจัดกระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาชุมชนเพื่อสืบค้นองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ท่านคิดว่าควรนำเนื้อหาเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นในเรื่องใด มาใช้ประกอบการเรียนรู้

.....

.....

.....

2. ท่านต้องการพัฒนาตนเองในด้านใดบ้าง เพื่อให้มีความรู้สำหรับการจัดกระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาชุมชนเพื่อสืบค้นองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....

.....

.....

3. ให้ท่านร่วมวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมที่จะสะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนเรามีการจัดกระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาชุมชนเพื่อสืบค้นองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์สะท้อนผลการวิจัยของคุณ

1. การเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ท่านได้รับความรู้ อะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. การเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

3. การเข้าร่วมโครงการครั้งนี้ ทำให้ท่านประสบปัญหาอุปสรรค หรือเกิดความยุ่งยากอย่างไร และท่านแก้ไขปัญหานั้นได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. ถ้าจะทำให้การจัดกระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาชุมชนเพื่อสืบค้นองค์ความรู้และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น สามารถนำไปใช้ได้ และเกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต่อครูและนักเรียน ควร ปรับปรุงในเรื่องใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินความเหมาะสมของการจัดทำหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดกระบวนการ
เรียนรู้ สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ที่	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
1	หน่วยการเรียนรู้ความสอดคล้องของการจัด หน่วยเรียนรู้กับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้					
2	ความสอดคล้องขององค์ประกอบของหน่วยการ เรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
3	การลำดับความต่อเนื่องของกิจกรรมของหน่วย การเรียนรู้					
4	การบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้					
5	ความเหมาะสมของรูปแบบการบูรณาการ					
6	ความชัดเจนของการจัดทำแผนความคิดของ หน่วยการเรียนรู้					
7	หน่วยการเรียนรู้ที่จัดทำ สามารถนำไปใช้ได้จริง					
8	มีการประเมินผลตามสภาพจริงและสอดคล้อง กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
9	ความเหมาะสม เพียงพอของสื่อและแหล่งการ เรียนรู้ที่จัด					
10	มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของหน่วยการ เรียนรู้					
11	แผนการจัดการเรียนรู้ การกำหนดสาระสำคัญ					
	11.1 สอดคล้องกับกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
	11.2 สอดคล้องและครอบคลุมกับหน่วยการ เรียนรู้					
	11.3 มีความชัดเจนของภาษาที่ใช้					

ที่	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
12	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
	12.1 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของกลุ่มสาระการเรียนรู้ในหลักสูตรแกนกลาง					
	12.2 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้					
	12.3 ครอบคลุมลักษณะการเรียนรู้ด้านความรู้(K) ด้านทักษะกระบวนการ(P) ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์(A)					
	12.4 ส่งเสริมการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้วยกระบวนการปฏิบัติ					
	12.5 เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน					
	12.6 สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง					
	12.7 สามารถปลูกฝังค่านิยมรักความเป็นไทย					
13	สาระการเรียนรู้					
	13.1 สาระการเรียนรู้ที่กำหนดสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง					
	13.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้					
	13.3 เหมาะสมกับเวลาเรียน					
	13.4 เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน					
	13.5 เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน					
	13.6 มีประโยชน์ต่อผู้เรียน					
	13.7 มีความชัดเจนของภาษาที่ใช้					
	13.8 จัดเรียงลำดับความยากง่ายของเนื้อหาสาระได้เหมาะสม					

ที่	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
14	อัตราเวลาเรียน					
	14.1 เหมาะสมกับสาระการเรียนรู้					
	14.2 เหมาะสมกับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
	14.3 สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนดในกลุ่มสาระการเรียนรู้					
15	กิจกรรมการเรียนรู้					
	15.1 สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกับสาระการเรียนรู้					
	15.2 เหมาะสมกับวัยและศักยภาพของผู้เรียน					
	15.3 เหมาะสมกับเวลาเรียน					
	15.4 เน้นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
	15.5 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสืบค้นและเรียนรู้ด้วยตนเอง					
	15.6 ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนเองโดยใช้กระบวนการสืบค้นและแสวงหาความรู้โดยการใช้ทักษะทางภาษาและการฝึกปฏิบัติ					
	15.7 ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการเชื่อมโยงองค์ความรู้จากวิชาต่างๆ มาใช้ในการทำกิจกรรมและนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					
15.8 เรียงลำดับการจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม						

ที่	รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
16	สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้					
	16.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และ กิจกรรมการเรียนรู้					
	16.2 เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของ ผู้เรียน					
17	การวัดและประเมินผล					
	17.1 วัดและประเมินผลสอดคล้องกับผลการ เรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้					
	17.2 กำหนดวิธีการวัดและประเมินผล เหมาะสมกับกิจกรรม					
	17.3 วัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่ หลากหลาย					
	17.4 เสนอแนะวิธีการวัดและเกณฑ์ ประเมินผลอย่างชัดเจน					
	17.5 วัดและประเมินผลครอบคลุมทั้งด้าน ความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณลักษณะอัน พึงประสงค์					
	17.6 กำหนดให้นักเรียนประเมินนักเรียน เพื่อน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน					

**แบบสอบถามความพึงพอใจของครู
เกี่ยวกับโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดกระบวนการเรียนรู้
เรื่องการศึกษาชุมชนเพื่อสืบค้นองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น**

คำชี้แจง

ให้ผู้เข้ารับการอบรมทำเครื่องหมาย / ลงในช่องหลังข้อความตามระดับความพึงพอใจ
ของท่าน

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1.	รูปแบบ การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม					
2.	เนื้อหาสาระและกิจกรรมการอบรมสอดคล้องกับความต้องการ					
3.	เนื้อหาสาระและกิจกรรมการอบรมมีความน่าสนใจ					
4.	สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม					
5.	ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม					
6.	ความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม					
7.	ความรู้ความสามารถของวิทยากร					
8.	ประโยชน์จากการเข้าร่วมอบรมโครงการ					
9.	ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน					
10.	ความพึงพอใจในการจัดฝึกอบรมโดยภาพรวม					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อการแก้ไขปรับปรุงโครงการอบรม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินทักษะกระบวนการกลุ่มของผู้เรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้
เรื่อง การศึกษาชุมชน เพื่อสืบค้นองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ที่	รายการ	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
1	การร่วมกันวางแผนพัฒนา					
2	ทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					
3	เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี					
4	แสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล					
5	ยอมรับข้อสรุปและผลงานของกลุ่มและ ร่วมปรับปรุงงาน					

**แบบประเมินทักษะการสืบค้นความรู้และการนำเสนอผลงานของผู้เรียน
ในการจัดกระบวนการเรียนรู้
เรื่องการศึกษาชุมชน เพื่อสืบค้นองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น**

ที่	รายการ	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
1	การกำหนดแหล่งข้อมูล					
2	การสืบค้นและเข้าถึงข้อมูล					
3	การเก็บและรวบรวมข้อมูล					
4	การระบุแหล่งที่มาของข้อมูล					
5	คุณภาพของข้อมูล					
6	วิธีการนำเสนอ มีเทคนิคที่เข้าใจ ครอบคลุม องค์ความรู้ต่างๆ ชวนติดตาม มีความมั่นใจ ในการ นำเสนอ มีประเด็นสำคัญหรือจุดเน้น ของเรื่องที่ชวนให้ ประทับใจ					
7	มีการเรียงลำดับเนื้อหาในการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม มีความต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน					
8	มีการสาธิตที่แสดงถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการนำเสนอผลงานได้อย่างเหมาะสม ตามลักษณะของงานที่สืบค้น					
9	ผู้พูดมีความพร้อมในการนำเสนอ ความร่วมมือและ ความรับผิดชอบภายในกลุ่ม การรักษาเวลา					
10	การจัดทำอุปกรณ์ประกอบการนำเสนอผลงานได้อย่าง เหมาะสม					

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนผู้ที่มีต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้

คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ลงในช่องหลังข้อความตามระดับความพึงพอใจของตนเอง

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1. ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้						
	1.1 ครูบอกจุดประสงค์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างชัดเจน					
	1.2 ครูให้ความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการจัดการ เรียนรู้แบบบูรณาการภายในวิชาและวิธีการดำเนินการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างชัดเจน					
	1.3 ครูมีสื่อ เอกสาร แหล่งการเรียนรู้ ในท้องถิ่น มาประกอบการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย และพอเพียง					
	1.4 ครูอธิบายและให้คำแนะนำถึงขั้นตอนของการ ดำเนินงานและการเขียนรายงานการศึกษาแหล่งเรียนรู้ และการจัดเตรียมการจัดนิทรรศการแสดงผลงานอย่าง ชัดเจน					
	1.5 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม ความรู้ เพื่อให้ ความเข้าใจก่อนการปฏิบัติ					
	1.6 ครูตอบคำถามตรงประเด็นชัดเจน					
	1.7 ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย					
	1.8 ครูให้ความช่วยเหลือนักเรียนทันทีเมื่อพบว่ามีปัญหา อุปสรรค ในระหว่างการดำเนินกิจกรรม					
	1.9 ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถของ ตนเองและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน					
	1.10 การประเมินผลงาน ครูใช้วิธีการประเมินตามสภาพ จริงตามระดับคุณภาพของผลงาน					

ที่	รายการ	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
	1.11 ประเมินระดับคุณภาพของผลงานมีความยุติธรรม โดยครูชี้แจงเหตุผล จุดเด่น จุดด้อยของผลงานแต่ละคน					
	1.12 ครูชื่นชมผลงานนักเรียนอย่างทั่วถึง					
2. ด้านการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน						
	2.1 นักเรียนร่วมกันสืบค้นข้อมูล ในท้องถิ่น โดยรวม กัน คิด ร่วมกันวางแผนตามหลักประชาธิปไตย					
	2.2 นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยน เรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันกับเพื่อนๆ ครู ผู้ปกครอง ชุมชนหรือท้องถิ่น					
	2.3 นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการ เรียนรู้อย่างเป็นระบบ					
	2.4 นักเรียนสามารถเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญา ท้องถิ่นและวิทยากรท้องถิ่นมีความรู้ ความเข้าใจ					
	2.5 นักเรียนสามารถแก้ปัญหาที่พบขณะปฏิบัติกิจกรรม ได้ด้วยตนเองและกระบวนการกลุ่มอย่างเป็นระบบ					
	2.6 นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิดและวางแผนในการ ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองและของกลุ่ม					
	2.7 เมื่อมีปัญหา นักเรียนได้ปรึกษาเพื่อนๆและผู้ปกครอง เพื่อขอคำแนะนำและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา					
	2.8 นักเรียนแสดงความสามารถของตนเองในแต่ละด้าน และนำมาสร้างสรรค์ผลงานการสืบสานท้องถิ่นภูมิ ปัญญาอย่างเต็มที่					
	2.9 นักเรียนแสดงความสามารถของตนเองในการคิด สร้างสรรค์ผลงาน					

ที่	รายการ	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
	2.10 นักเรียนเขียนรายงานการศึกษาแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญา และจัดลำดับขั้นตอนการเขียนตามแบบที่กำหนด					
	2.11 นักเรียนสามารถคิดและวางแผน กำหนดหัวข้อเรื่องที่จะเรียนรู้ตามความต้องการและความสนใจ					
	2.12 นักเรียนสามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหลากหลาย					
	2.13 นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ตามศักยภาพและตามที่สนใจ					
	2.14 นักเรียนสามารถนำทักษะ กระบวนการเรียนรู้และความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลาย					
	2.15 นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ พุด อ่านและเขียนตามที่หลักสูตรกำหนด					
	2.16 นักเรียนมีความพึงพอใจในผลงานของตนเองและของกลุ่ม					
	2.17 นักเรียนได้นำหลักการฝึกปฏิบัติงานไปพัฒนาความสามารถของตนเอง					
3. ด้านผลลัพธ์จากการสืบค้นข้อมูลและการเรียนรู้						
	3.1 กิจกรรมนี้ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน					
	3.2 เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา เอกสาร อินเทอร์เน็ตและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ					
	3.3 เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนจัดทำผลงาน ได้อย่างอิสระตามศักยภาพ					

ที่	รายการ	ระดับการประเมิน				
		5	4	3	2	1
	3.4 เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง					
	3.5 เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้นำเสนอและเผยแพร่ผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้					
	3.6 กิจกรรมนี้มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียน					
	3.7 กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะและกระบวนการคิดวิเคราะห์ สนใจใฝ่รู้ มีเหตุผล					
	3.8 เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากเหตุการณ์จริง และได้ลงมือปฏิบัติจริง					
	3.9 เป็นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนเกิดความตระหนักความรักความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน					
	3.10 นักเรียนได้นำหลักการฝึกปฏิบัติงานไปพัฒนาความสามารถของตนเอง					
	3.11 กิจกรรมนักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้ข้อเสนอแนะและวิพากษ์รูปแบบ ฯ

ผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้ข้อเสนอแนะและวิพากษ์รูปแบบ ฯ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ สายแสง อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.วารินทร์ แก้วอุไร อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. รองศาสตราจารย์ ดร. รัตนะ บัวสนธ์ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร
5. ดร.อมรรัตน์ วัฒนาวรร อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร. รัตนะ บัวสนธ์   อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปกรณั์ ประจันบาน   อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. ดร.สายฝน วิบูลรังสรรค์   อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาคผนวก ค

กำหนดการอบรมเชิงปฏิบัติการ

เรื่อง รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสืบค้นองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภาคผนวก ค

กำหนดการอบรมเชิงปฏิบัติการ
เรื่อง รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสืบค้นองค์ความรู้
และภูมิปัญญาท้องถิ่น

กำหนดการอบรมเชิงปฏิบัติการ

เรื่อง รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสืบค้นองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

วันที่ 4-7 พฤษภาคม 2552

โรงแรมไพลิน จังหวัดพิษณุโลก

วันที่ 4 พฤษภาคม 2552

08.30 น.- 09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00 น.- 12.00 น.	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น (รศ.ดร. ประจักษ์ สายแสง)
12.00 น.- 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 น.- 16.30 น.	เทคนิคการศึกษาชุมชน (ดร. เอี่ยมพร หลินเจริญ)

วันที่ 5 พฤษภาคม 2552

09.00 น.- 12.00 น.	เทคนิคการจัดกระบวนการเรียนรู้ (รศ.ดร. วารินทร์ แก้วอุไร)
12.00 น.- 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 น.- 16.30 น.	เทคนิคการจัดกระบวนการเรียนรู้ (ผศ.ดร. ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์)

วันที่ 7 พฤษภาคม 2552

09.00 น.- 12.30 น.	การสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (ดร. เอี่ยมพร หลินเจริญ)
12.00 น.- 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 น.- 14.30 น.	การสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (ดร. เอี่ยมพร หลินเจริญ)
14.30 น.- 16.30 น.	ฝึกปฏิบัติการการสร้างเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (ดร. เอี่ยมพร หลินเจริญ)

วันที่ 6 พฤษภาคม 2552

- 09.00 น.- 12.30 น. การนำข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาใช้
ในการจัดการเรียนการสอน (ดร. เอี่ยมพร หลินเจริญ)
- 12.00 น.- 13.00 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 น.- 14.30 น. การวิเคราะห์หลักสูตรและการออกแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ ฯ
(ดร. เอี่ยมพร หลินเจริญ)
- 14.30 น.- 16.30 น. ปฏิบัติการวิเคราะห์หลักสูตรและการออกแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ ฯ
(ดร. เอี่ยมพร หลินเจริญ)

ภาคผนวก ง

ผลการสังเคราะห์รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้
เรื่อง การศึกษาชุมชนเพื่อสืบค้นองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

**ผลการสังเคราะห์รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้
เรื่อง การศึกษาชุมชนเพื่อสืบค้นองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น**

ระดับชั้น	สาระการ เรียนรู้	เนื้อหา	กิจกรรม	วิธีการสืบค้น องค์ความรู้	ผลการจัดกิจกรรม
อนุบาล 1	บุคคล และ สถานที่ สิ่งแวดล้อม	การเล่นพื้นบ้าน ชุมชนตาปะขาวหาย (ม้าก้านกล้วย)	- จัดกระบวนการ เรียนรู้โดย การศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเอง - จัดกระบวนการ เรียนรู้ โดยใช้ บทบาทสมมติ	- สอบถาม ผู้ปกครอง - เชิญวิทยากร ให้ความรู้	- นักเรียนมีความรู้ เกี่ยวกับการเล่น พื้นบ้าน ชุมชนตา ปะขาวหาย (ม้าก้าน กล้วย)
อนุบาล 2	บุคคลและ สถานที่ สิ่งแวดล้อม มาตรฐานที่ 3 มาตรฐาน ที่ 4.1 มาตรฐาน ที่ 9.1 มาตรฐานที่ 12	การเล่นพื้นบ้าน เดินกะลา	- จัดกระบวนการ เรียนรู้แบบ บูรณาการ - จัดกระบวนการ เรียนรู้ โดยใช้ บทบาทสมมติ	- เชิญวิทยากร ให้ความรู้	- นักเรียนมีความรู้ เกี่ยวกับการเล่น พื้นบ้าน เดินกะลา
ประถมศึกษา ปีที่ 2	ศิลปะ มาตรฐาน ศ 1.2 ข้อ 1 ข้อ 2	สถานที่สำคัญใน ชุมชน เรื่อง โบราณสถาน เรื่อง โบราณสถาน จังหวัดพิษณุโลก เรื่อง โบราณสถานใน ท้องถิ่น	- จัดกระบวนการ เรียนรู้แบบ บูรณาการ - จัดกระบวนการ เรียนรู้ด้วยวงจ พัฒนาแบบ PDCA - จัดกระบวนการ เรียนรู้แบบ QC circles	- สอบถาม สัมภาษณ์จาก ผู้ปกครอง จากนั้นนำ ความรู้ที่ได้มา สรุปเป็นผัง ความคิด	- นักเรียนสามารถ สรุปเนื้อหาการเรียน โดยทำเป็นแผนผัง ความคิดเกี่ยวกับ เรื่องโบราณสถานใน ท้องถิ่นได้

ระดับชั้น	สาระการเรียนรู้	เนื้อหา	กิจกรรม	วิธีการสืบค้น องค์ความรู้	ผลการจัด กิจกรรม
ประถมศึกษา ปีที่ 3	ภาษาไทย มาตรฐานที่ 1.1 ข้อ 1 มาตรฐานที่ 2.1 ข้อ 1 มาตรฐานที่ 3.1 ข้อ 1 ข้อ 2 มาตรฐานที่ 4.1 ข้อ 1 ข้อ 5 มาตรฐานที่ 4.2 ข้อ 1	สถานที่สำคัญใน ชุมชน	- จัดกระบวนการ เรียนรู้แบบ บูรณาการ - จัดกระบวนการ เรียนรู้ โดยใช้ เทคนิคการเรียนรู้ ด้วยเกมส์	- สืบค้นองค์ ความรู้จาก แหล่งเรียนรู้	- นักเรียนศึกษา ค้นคว้าเกี่ยวกับภูมิ ปัญญาท้องถิ่น และ สามารถอภิปราย ความรู้ที่ได้รับจาก การสืบค้นข้อมูลได้
ประถมศึกษา ปีที่ 3	สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม มาตรฐานที่ 4.3	สถานที่สำคัญ ในชุมชน เรื่อง โบราณสถาน ในชุมชน เรื่อง โบราณสถาน ในวัดตาปะขาวหาย	- จัดกระบวนการ เรียนรู้แบบ บูรณาการ - จัดกระบวนการ เรียนรู้โดย การศึกษา ค้นคว้าด้วย ตนเอง - จัดกระบวนการ เรียนรู้แบบหน่วย	- สืบค้นและ ศึกษาข้อมูล จากแหล่ง เรียนรู้ใน ท้องถิ่นโบราณ สถานที่วัดตา ปะขาวหาย - สืบค้นข้อมูล จาก อินเทอร์เน็ต แล้วนำความรู้ ที่ได้มาเขียน แผนผัง ความคิด	- นักเรียนสามารถ สืบค้นเกี่ยวกับเรื่อง โบราณสถานใน ชุมชนได้ - นักเรียนสามารถ นำความรู้ที่ได้รับ จากการสืบค้น ข้อมูลมาคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ เนื้อหาความรู้ เกี่ยวกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ขนมไทย) ได้

ระดับชั้น	สาระการเรียนรู้	เนื้อหา	กิจกรรม	วิธีการสืบค้น องค์ความรู้	ผลการจัด กิจกรรม
ประถมศึกษา ปีที่ 4	สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม	อาหารไทยภูมิ ปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ภูมิปัญญา ท้องถิ่น เรื่อง ภูมิปัญญา ท้องถิ่น(ขนมไทย)	- จัดกระบวนการ เรียนรู้แบบ บูรณาการ - จัดกระบวนการ เรียนรู้โดย การศึกษา ค้นคว้าด้วย ตนเอง - จัดกระบวนการ เรียนรู้โดยใช้ กระบวนการ กลุ่ม	- สืบค้นข้อมูล จากแหล่ง เรียนรู้ใน ท้องถิ่น	- นักเรียนสามารถ สืบค้นเกี่ยวกับเรื่อง ขนมไทยได้ - นักเรียนสามารถ นำความรู้ที่ได้รับ จากการสืบค้น ข้อมูลมาคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหา ความรู้เกี่ยวกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่น (ขนมไทย)ได้
ประถมศึกษา ปีที่ 5	ภาษาไทย มาตรฐาน ที่ 2.1 มาตรฐาน ที่ 3.1 มาตรฐาน ที่ 4.1	อาหารไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง เรียนรู้คำนาม อาหารพื้นบ้าน เรื่อง ผักเขียนเขียน เรื่อง ที่สนใจ	- จัดกระบวนการ เรียนรู้แบบ บูรณาการ - จัดกระบวนการ เรียนรู้โดย การศึกษา ค้นคว้าด้วย ตนเอง - จัดกระบวนการ เรียนรู้โดยใช้ เทคนิคแผนภูมิ ก้างปลา	- สอบถาม สัมภาษณ์ จากผู้มีความรู้ ความสามารถ ในการประกอบ อาหาร	- นักเรียนศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง สามารถเรียนรู้ เรื่อง คำนามและฝึกเขียน ในเรื่องที่สนใจได้

ระดับชั้น	สาระการเรียนรู้	เนื้อหา	กิจกรรม	วิธีการสืบค้นองค์ความรู้	ผลการจัดกิจกรรม
ประถมศึกษาปีที่ 6	วิทยาศาสตร์ มาตรฐาน ที่ 1.1	อาหารไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง ประเภทของ สารอาหารที่พบ ในอาหาร เรื่อง ประโยชน์ของอาหาร ที่มีต่อร่างกาย เรื่อง สารเจือปนในอาหาร เรื่อง สีสผสมอาหาร	- จัดกระบวนการ เรียนรู้แบบสืบ เสาะหาความรู้ - จัดกระบวนการ เรียนรู้โดยการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง	- สืบค้นจาก แหล่งเรียนรู้ เช่น อินเทอร์เน็ต เอกสาร - สอบถาม ผู้ปกครอง	- นักเรียนสืบเสาะ หาความรู้เกี่ยวกับ สารอาหาร สีสผสม อาหารจากสมุนไพรม แล้วนำมาทดลอง สกัดสีของพืช สมุนไพรมโดยใช้ กระบวนการทาง วิทยาศาสตร์
มัธยมศึกษาปีที่ 1	การงานอาชีพ และ เทคโนโลยี (เกษตร) มาตรฐาน ที่ 3.1	พืชสมุนไพรมใน ตำบลหัวรอ เรื่อง พืชสมุนไพรม เรื่อง การวิเคราะห์ ข้อมูลพืชสมุนไพรม เรื่อง การเตรียม ปลูกพืชสมุนไพรม เรื่อง	- จัดกระบวนการ เรียนรู้แบบสืบค้น - จัดกระบวนการ เรียนรู้ แบบบูรณาการ - จัดกระบวนการ เรียนรู้โดยการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง	- สืบค้นข้อมูล จากแหล่ง เรียนรู้เช่น เอกสาร อินเทอร์เน็ต	- นักเรียนสามารถ สืบค้นข้อมูลภูมิ ปัญญาท้องถิ่น วิเคราะห์ รายงาน อภิปรายผลการ สืบค้นข้อมูลได้
มัธยมศึกษาปีที่ 2	วิทยาศาสตร์	พืชสมุนไพรมใน ตำบลหัวรอ เรื่อง หน่วยชีวิตและชีวิต พืช เรื่อง โครงสร้างพืช สมุนไพรมในท้องถิ่น	- จัดกระบวนการ เรียนรู้แบบ Group process - จัดกระบวนการ เรียนรู้แบบโครงงาน - จัดกระบวนการ เรียนรู้ โดยการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง - จัดกระบวนการ เรียนรู้แบบบูรณาการ	- สสำรวจ ค้นคว้า จาก แหล่งเรียนรู้ ต่างๆในเรื่อง พืชสมุนไพรมใน ตำบลหัวรอ - สัมภาษณ์ ผู้ มีความรู้เรื่อง ภูมิปัญญา ท้องถิ่น	- นักเรียนสามารถ ทำโครงงาน เรื่อง พืชสมุนไพรมใน ตำบลหัวรอได้ - นักเรียนอภิปราย เกี่ยวกับเรื่องพืช สมุนไพรมในตำบล หัวรอได้

ระดับชั้น	สาระการเรียนรู้	เนื้อหา	กิจกรรม	วิธีการสืบค้นองค์ความรู้	ผลการจัดกิจกรรม
มัธยมศึกษา ปีที่ 3	การงานอาชีพ และเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์)	พืช ผัก สมุนไพร เรื่อง การสืบค้นข้อมูล นำเสนอองค์ความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง พืช ผักสมุนไพร เรื่อง การสร้างข้อมูลนำเสนอ องค์ความรู้และภูมิ ปัญญาท้องถิ่นเรื่อง พืช ผักสมุนไพร เรื่อง นำเสนอผลงาน เกี่ยวกับองค์ความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง พืช ผักสมุนไพร เรื่อง พิมพ์สไลด์ เกี่ยวกับองค์ความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง พืช ผักสมุนไพร	- จัดกระบวนการ เรียนรู้แบบชี้แนะ เพื่อพัฒนา ความรู้และ ทักษะ	- สืบค้นข้อมูล จาก อินเทอร์เน็ต - สอบถาม ผู้ปกครอง ผู้รู้ในท้องถิ่น	- นักเรียนสามารถ สืบค้นองค์ความรู้ เรื่องภูมิปัญญา ท้องถิ่นได้ - นักเรียนสามารถ นำเสนอผลงาน เกี่ยวกับองค์ความรู้ และภูมิปัญญา ท้องถิ่นเรื่อง พืช ผัก สมุนไพร โดยใช้ โปรแกรม power point ได้
มัธยมศึกษา ปีที่ 3	ภาษาไทย มาตรฐาน ที่ 1.1 มาตรฐาน ที่ 2.1 มาตรฐาน ที่ 3.1	พืช สมุนไพร ในตำบล หัวรอ	- จัดกระบวนการ เรียนรู้ โดยใช้การ เรียนแบบร่วมมือ - การศึกษา ค้นคว้าด้วย ตนเอง - การเรียนรู้ แบบบูรณาการ	- สัมภาษณ์ ค้นคว้า จาก แหล่งเรียนรู้ ต่างๆในเรื่องพืช สมุนไพรใน ตำบลหัวรอ - สัมภาษณ์ ผู้มี ความรู้เรื่องภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	- นักเรียนสามารถ เขียนรายงานเชิง วิชาการ เรื่องพืช สมุนไพรในตำบลหัว รอได้ - นักเรียนอภิปราย เกี่ยวกับเรื่องพืช สมุนไพรในตำบลหัว รอได้

ภาคผนวก จ

ภาพกิจกรรมการจัดอบรมครู
เรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาชุมชนเพื่อสืบค้น
องค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

รศ.ดร. ประจักษ์ สายแสงง

วิทยากรบรรยายเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เรื่องการศึกษาชุมชน เพื่อสืบค้นภูมิปัญญาท้องถิ่น

ผู้เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อสืบค้นภูมิปัญญาท้องถิ่น

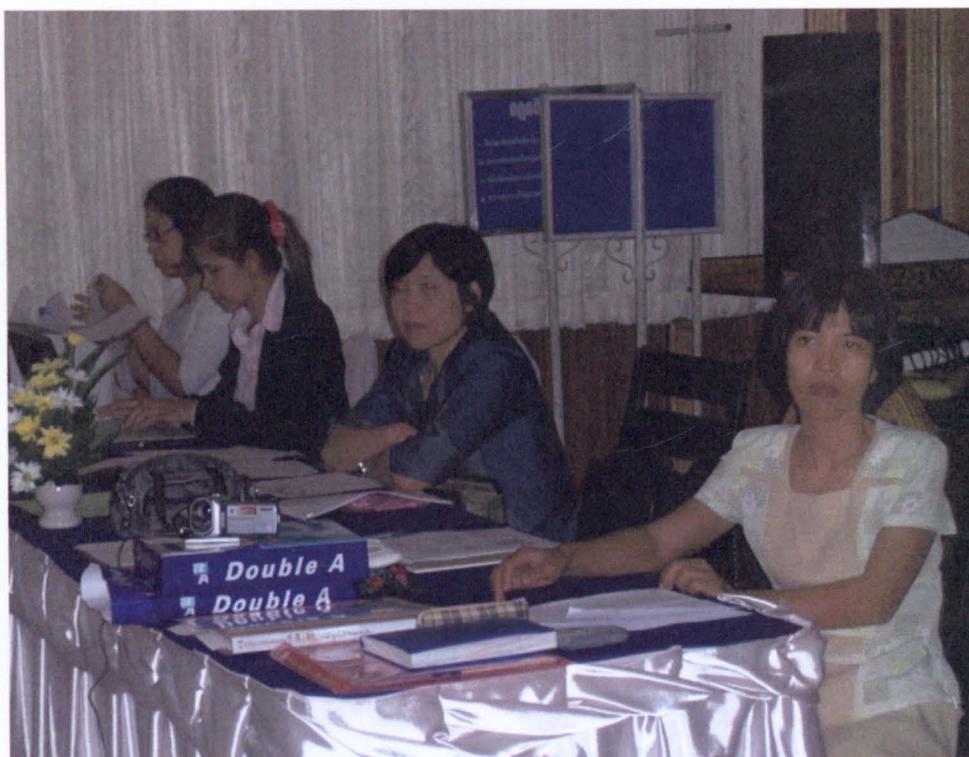
ผู้เข้ารับการอบรมร่วมถ่ายภาพกับวิทยากร (รศ.ดร.ประจักษ์ สายแสง)

รศ. ดร. วารินทร์ แก้วอุไร วิทยากรขณะบรรยายเรื่องการจัดกระบวนการเรือนุ

ผู้เข้ารับการอบรมร่วมถ่ายภาพกับวิทยากร(รศ.ดร.วาริรัตน์ แก้วอุไร)

นักวิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยเข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดกระบวนการเรียนรู้ฯ

ภาคผนวก จ

ภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้
เรื่อง การศึกษาชุมชน เพื่อสืบค้นองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ในโรงเรียนวัดตาปะขาวหาย

การจัดกระบวนการเรียนรู้ เรื่อง การศึกษาชุมชน เพื่อสืบค้นองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในโรงเรียนวัดตาปะขาวหาย

นักเรียนโรงเรียนวัดตาปะขาวหาย สืบค้นองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในรายวิชาต่างๆ

นักเรียนโรงเรียนวัดตาปะขาวหาย ทำการศึกษาชุมชนเพื่อสร้างองค์ความรู้จากภูมิปัญญา
ท้องถิ่นในรายวิชาต่างๆ

กิจกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ เรื่องการศึกษาชุมชน เพื่อสืบค้นองค์ความรู้และ
ภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนวัดตาปะขาวหาย

ภาพกิจกรรมนักเรียนโรงเรียนวัดตาปะขาวหาย

กิจกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ เรื่องการศึกษาชุมชน เพื่อสืบค้นองค์ความรู้และ
ภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนวัดตาปะขาวหาย

กิจกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ เรื่องการศึกษาชุมชน เพื่อสืบค้นองค์ความรู้และ
ภูมิปัญญาท้องถิ่นของโรงเรียนวัดตาปะขาวหาย

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติการศึกษา

- 2530 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
- 2534 ครุศาสตรบัณฑิต (การประถมศึกษา) เกียรตินิยมอันดับ 1 วิทยาลัยครูกำแพงเพชร
- 2538 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยทางการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2547 การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร

ประวัติการทำงาน

- 2534 อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านใหม่ธงชัย อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
- 2537 อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนบ้านโนนใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
- 2540 อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนบ้านปากคลองร่วม อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย
- 2545 ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 2
- 2547 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
- 2548 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
- 2551 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

